

Onderwerp	Deelname experiment gesloten coffeeshopketen		
Nummer	2019/459425	Datum college	11 juni 2019
Portefeuillehouder	J. Wienen		
Programma/beleidsveld	6.3 Openbare Orde en Veiligheid		
Afdeling	Veiligheid & Handhaving		
Auteur	R. Posthuma		
Telefoon	023 – 511 3830		
E-mail	rposthuma@haarlem.nl		
Bijlagen	- 1. Spelregels experiment coffeeshopketen - 2. Brief Team Haarlemse Coffeeshopondernemers		

Geachte leden van de commissie Bestuur,

In coffeeshops wordt de verkoop van hennep aan consumenten gedoogd. Coffeeshops worden daarvoor dus niet vervolgd. Maar de productie en toelevering van deze hennep aan coffeeshops wordt niet gedoogd. Daardoor is productie en levering nog steeds illegaal. Steeds nadrukkelijker vraagt de samenleving aandacht voor de problemen die het gedoogbeleid met zich mee brengt.

Experiment gesloten coffeeshopketen

Dit kabinet heeft daarom in het regeerakkoord afgesproken om een kleinschalig experiment uit te voeren. Dit gebeurt in 6 tot 10 middelgrote gemeenten. Het experiment gesloten coffeeshopketen moet duidelijk maken of het mogelijk is om coffeeshops legaal te voorzien van op kwaliteit gecontroleerde hennep in een gesloten coffeeshopketen. En wat de effecten daarvan zijn voor de openbare orde en volksgezondheid. Het doel van het experiment is om te kijken of en hoe telers op kwaliteit gecontroleerde hennep of hasjesj gedecriminaliseerd aan coffeeshops kunnen leveren. Decriminaliseren houdt in dat wetgeving zodanig wordt aangepast dat teelt, distributie en verkoop binnen het experiment niet langer strafbaar zijn. Daarnaast wil het kabinet bekijken wat de effecten van het experiment zijn op de: criminaliteit, veiligheid, overlast en volksgezondheid. Tijdens het experiment kunnen coffeeshops in maximaal 10 gemeenten legaal geteelde, op kwaliteit gecontroleerde hennep verkopen. Deze hennep wordt geproduceerd door maximaal 10 telers die hiervoor een vergunning kunnen aanvragen. De telers bepalen samen met de coffeeshops welke variaties hennep geteeld worden. Gemeenten kunnen zich tot 10 juni aanmelden voor het experiment.¹

¹ Bovenstaande informatie is afkomstig van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/experiment-gesloten-coffeeshopketen-wietexperiment>. Kijk voor meer informatie ook op deze website.

Gesprek Haarlemse coffeeshophouders

Het afgelopen jaar is in de commissie Bestuur een aantal keer over het experiment gesproken. Ik heb daarbij aangegeven dat we ons als belangstellende hebben aangemeld bij het ministerie van Justitie en Veiligheid en dat eerst de voorwaarden bekend moeten zijn voordat we ons definitief aanmelden als gemeente. Inmiddels zijn de voorwaarden voor het experiment bekend (zie bijlage 1).

Op 3 juni jl. heb ik een gesprek gevoerd met de Haarlemse coffeeshophouders. Eerder heb ik ook gesproken met een vertegenwoordiging van hen. Tijdens de gesprekken is duidelijk geworden dat coffeeshophouders vinden dat er iets moet gebeuren aan het gedoogbeleid en ze hier ze ook ideeën over hebben. Echter, kijkend naar het experiment in de huidige vorm, geven alle zestien coffeeshophouders aan dat ze onder deze voorwaarden niet mee willen doen. De belangrijkste argumenten hier voor zijn:

- De overgang van een gedoogsituatie naar de experimenteersituatie is te kort. In het experiment wordt hier een termijn van maximaal zes weken voor gegeven. Dit zou volgens de Haarlemse coffeeshophouders een jaar moeten duren. Op deze manier kan de klant wennen aan het nieuwe aanbod. Tijdens dit jaar kan dan zowel het oude als het nieuwe assortiment worden verkocht.
- In het huidige assortiment van de coffeeshophouders wordt een variatie van producten aangeboden. Om dezelfde variatie en kwaliteit te kunnen bieden aan de klanten tijdens het experiment is tenminste een jaar nodig om met telers aan dit (nieuwe) aanbod te werken. Deze termijn wordt nu niet gegeven.
- De inkoopprijs van de wiet in het experiment is niet bekend. De prijs zou hoger kunnen zijn dan de huidige wiet, terwijl een lage prijs noodzakelijk zou zijn om het experiment een kans van slagen te laten geven.
- De uitsluiting in het experiment van belangrijke producten zoals voorgedraaide joints met tabak, die nu een belangrijk deel van de omzet uitmaken, zal leiden tot het uitwijken van klanten naar omliggende gemeenten of naar concurrentie op straat.
- De Haarlemse coffeeshophouders willen 100% biologisch geteelde wiet. Deze garantie biedt het experiment volgens hen niet.

In het gesprek heb ik doorgevraagd naar de achterliggende motieven. Mijn conclusie is dat de coffeeshophouders vrezen voor een flink verlies van omzet door het uitwijken van klanten naar coffeeshops in omliggende gemeenten en levering op straat.

In bijlage 2 treft u een brief aan van de coffeeshophouders aan de burgemeester en de raad waarin de argumenten worden toegelicht.

Deelname gemeente Haarlem

De huidige voorwaarden van het experiment liggen vast. Dit betekent dat er vanuit gemeenten geen afwijkende voorwaarden kunnen worden gesteld aan deelname. Wanneer de gemeente deelneemt, moeten alle coffeeshops in de gemeente deelnemen aan het experiment. De coffeeshops die niet deelnemen moeten sluiten. Het is niet duidelijk wat er gebeurt wanneer Haarlem besluit tegen de wens van alle coffeeshophouders in, toch deel te nemen. Mogelijk zullen coffeeshops zich hier morrend bij neerleggen. Het is ook mogelijk dat er juridische procedures gevoerd gaan worden. Alle gemeenten met meer coffeeshops dan Haarlem hebben om diverse redenen besloten om niet deel te nemen aan het experiment.

In de motie 31 BIS heeft u verzocht “onverwijld en zonder voorbehoud de gemeente Haarlem op te geven voor het landelijk experiment met gereguleerde cannabisteelt”. Ik zou, mede gezien de mening van de Haarlemse coffeeshophouders, nogmaals van u willen horen hoe u tegenover deelname aan het experiment staat en wil dit met u bespreken tijdens de commissie Bestuur op 13 juni as.

Aanmelden voor het experiment kan tot 10 juni. Helaas was het niet mogelijk om uitstel hier voor te krijgen tot na de behandeling in de commissie. Om te voorkomen dat we de mogelijkheid missen deel te nemen, heb ik in een brief aan minister Grapperhaus aangegeven dat we belangstelling hebben om deel te nemen aan experiment, maar dat dit onder voorbehoud van bespreking in de commissie is. Na de commissievergadering kan de knoop definitief worden doorgehakt.

Ik vind het jammer dat de voorwaarden van het experiment reden zijn dat de Haarlemse coffeeshops hebben aangegeven niet mee te willen doen. In mijn gesprekken met de minister van Justitie en Veiligheid zal ik daarom aandacht vragen voor de argumenten van de Haarlemse coffeeshophouders.

Hoogachtend,

drs. J. Wienen

Spelregels experiment gesloten coffeeshopketen

Inhoud

Leeswijzer	5
Disclaimer	5
Wat is het experiment gesloten coffeeshopketen?	6
Wat betekent het experiment voor coffeeshops?	7
Regels die blijven gelden	7
Nieuwe regels voor preventie van cannabisgebruik	7
Nieuwe regels voor de handelsvoorraad	7
Nieuwe regels voor de toepassing van het ingezetenen criterium:	7
Nieuwe regels voor de administratie	8
Wat betekent het experiment voor gemeenten?	9
Welke lokale bevoegdheden hebben burgemeesters?	9
In een deelnemende gemeente doen alle coffeeshops mee	10
Hoe kunnen gemeenten hun interesse om deel te nemen kenbaar maken?	10
Wat is de rol van de burgemeester als een teler zich wil vestigen binnen zijn gemeente?	10
Welke eisen gelden er voor de hennep teelt?	11
Wie komt er in aanmerking voor een vergunning?	11
Hoe werkt de aanvraagprocedure?	11
Welke eisen gelden er voor de teeltlocatie?	12
Welke eisen gelden er tijdens het experiment voor het telen van hennep?	13
Eisen aan de beveiliging	13
Eisen aan het personeel	13
Eisen aan de administratie	13
Eisen aan de kwaliteit van de hennep	13
Verpakking	13
Opzet experiment: overgang naar en afbouw van experimenteer wet- en regelgeving	14
Vorbereidingsfase	14
Overgangsfase	14
Experimenteerfase	15
Afbouwfase	15

Leeswijzer

Deze brochure is bedoeld voor iedereen die meer wil weten over het experiment met een gesloten coffeeshopketen (ook wel ‘wietexperiment’) en benieuwd is naar hoe dit experiment eruit komt te zien.

Na een algemene introductie worden in drie delen de voorwaarden die gelden voor coffeeshops in deelnemende gemeenten, de deelnemende gemeenten en aspirant-telers uiteen gezet. Daarna wordt de opzet van het experiment, met de verschillende fases, uitgelegd.

Disclaimer

De inhoud van deze brochure is met grote zorgvuldigheid samengesteld, maar aan de inhoud van deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend. Deze spelregels zijn gebaseerd op het wetsvoorstel en ontwerpbesluit experiment gesloten coffeeshopketen. De wet en het besluit zijn nog niet definitief. Daarom kunnen de regels uit dit document nog wijzigen.

Ga naar www.rijksoverheid.nl/experiment-gesloten-coffeeshopketen voor de meest actuele tekst van de wet- en regelgeving.

Wat is het experiment gesloten coffeeshopketen?

In het regeerakkoord van 2017 is afgesproken dat er een experiment komt met de teelt en verkoop van hennep of hasjies¹ voor recreatief gebruik. Dit moet plaatsvinden in een gesloten coffeeshopketen, vrij van criminaliteit. Het doel van het experiment is om te bekijken of een gesloten coffeeshopketen mogelijk is. Daarnaast wil het kabinet laten onderzoeken wat de effecten van het experiment zijn op de criminaliteit, veiligheid, overlast en de volksgezondheid. De minister voor Medische Zorg en Sport en de minister van Justitie en Veiligheid zorgen er samen voor dat er een experiment komt. Zij maken hiervoor nieuwe wet- en regelgeving.

De afspraak in het regeerakkoord is ontstaan na een al langer lopende discussie over de werking van het huidige gedoogbeleid. In dit gedoogbeleid is de verkoop van hennep in coffeeshops onder voorwaarden gedoogd (voordeur), maar is de productie en aanlevering verboden (achterdeur). Steeds nadrukkelijker wordt in de samenleving aandacht gevraagd voor de problematiek die het gedoogbeleid met zich meebrengt. Het gaat dan over problematiek op het gebied van openbare orde, veiligheid en volksgezondheid.

Tijdens het experiment zal het in maximaal tien gemeenten mogelijk zijn om in de coffeeshops legaal geproduceerde hennep te verkopen. Deze hennep moet gecontroleerd zijn op kwaliteit. De hennep wordt geproduceerd door ten hoogste tien telers. Deze telers worden hiervoor door de ministers aangewezen. Coffeeshops in de gemeenten die meedoen aan het experiment mogen alleen legaal geproduceerde hennep verkopen. En telers die meedoen mogen alleen aan die coffeeshops verkopen. Dit is wat wordt bedoeld met een gesloten coffeeshopketen.

Het experiment zal minimaal vier jaar duren. In die vier jaar vindt ook een evaluatie plaats. Daarna zal de regering een besluit nemen over de toekomst van het coffeeshopbeleid.

¹ Hierna wordt voor de leesbaarheid enkel gesproken over hennep.

Wat betekent het experiment voor coffeeshops?

Alle coffeeshops in een gemeente die meedoen aan het experiment, moeten zich aan de nieuwe regels houden. Voor een deel zijn dit dezelfde regels als nu. Zoals de eisen dat er geen harddrugs verkocht mogen worden en er geen minderjarigen in de shop mogen komen. En voor een deel zijn dit nieuwe regels. Zo mag de coffeeshop alleen nog producten verkopen die worden geleverd door de door de overheid aangewezen telers. Voor coffeeshops in gemeenten die niet meedoen, verandert er niets. Zij zijn gehouden aan de regels zoals die nu gelden en kunnen niet inkopen van de legale telers.

Regels die blijven gelden

De regels die gelden met betrekking tot de verkoop van hennep door coffeeshops, zijn zoveel mogelijk afgeleid van de criteria van het huidige gedoogbeleid. Zo blijft gelden dat coffeeshops niet aan minderjarigen mogen verkopen, geen reclame mogen maken en geen overlast mogen veroorzaken. Ook mag er binnen het experiment niet meer dan vijf gram per persoon verkocht worden en blijft het verboden voor coffeeshops om harddrugs en alcohol te verkopen of in de coffeeshop aanwezig te hebben.

Nieuwe regels voor preventie van cannabisgebruik

Aan de coffeeshops worden ook eisen gesteld over preventie. De overheid vindt het belangrijk dat klanten van coffeeshops goed worden voorgelicht over het gebruik en de risico's van hennep. Daarom moeten coffeeshops voorlichtingsmateriaal over het gebruik van hennep hebben. Ook vindt de overheid het belangrijk dat klanten kunnen worden geïnformeerd over hulpverlening of zorg als ze dat nodig lijken te hebben. De verkoopmedewerkers in een coffeeshop moeten daarom een cursus gevolgd hebben om klanten op een goede wijze te kunnen informeren.

Nieuwe regels voor de handelsvoorraad

Gedurende het experiment mogen coffeeshops alleen hennep kopen van de tien aangewezen telers. In het huidige gedoogbeleid mogen coffeeshops maximaal 500 gram handelsvoorraad in hun coffeeshop hebben. Tijdens het experiment zal worden afgeweken van deze grens van 500 gram. Binnen het experiment zal een marge van maximaal één week handelsvoorraad worden aangehouden. Coffeeshops mogen hun handelsvoorraad niet buiten de coffeeshop bewaren. Coffeeshops mogen wel een bestelling (en dus een voorraad) bij een aangewezen teler hebben. De hennep die nog niet aan de coffeeshop is geleverd telt dus niet als handelsvoorraad.

Nieuwe regels voor de toepassing van het ingezetenen criterium:

Voor coffeeshops die in een grensgemeente liggen, geldt het ingezetenen criterium. Dit betekent dat het voor coffeeshops in grensgemeenten verboden is om aan personen die buiten Nederland wonen hennep te verkopen. Een grensgemeente is een gemeente die met de gemeentegrens aan de landsgrens met België of Duitsland ligt.

Nieuwe regels voor de administratie

Een gesloten keten is belangrijk. Daarom wordt een systeem ontwikkeld waarmee coffeeshops hun voorraad bij moeten houden. Coffeeshops moeten bijvoorbeeld zowel de hennep die binnenkomt als alle hennep die verkocht wordt registreren. Op deze manier kan gecontroleerd worden of de voorraden kloppen en er alleen legale hennep in een coffeeshop aanwezig is.

Toezicht op coffeeshophouders

Het is de bedoeling dat de Inspectie van Justitie en Veiligheid (IJenV) de toezichthouder wordt op de geslotenheid van de coffeeshopketen. Daarom wordt de inspectie betrokken bij de ontwikkeling van het nieuwe administratiesysteem. Om op een goede manier toezicht te kunnen houden op de geslotenheid van de coffeeshopketen is het belangrijk dat iedereen die toezicht houdt goed samenwerkt. De inspectie zal deze samenwerking coördineren.

In de huidige gedoogsituatie houdt de gemeente toezicht op de coffeeshops. Tijdens het experiment zal het toezicht op coffeeshops in de eerste plaats ook bij de gemeente blijven. Een belangrijk verschil met de huidige situatie is dat er tijdens het experiment een legale achterdeur is waar de gemeente ook toezicht op moet houden.

Wat betekent het experiment voor gemeenten?

Net zoals voor coffeeshops, gelden er ook voor gemeenten die deelnemen aan het experiment een aantal extra regels. Hieronder wordt beschreven welke regels gelden voor deelnemende gemeenten. Ook wordt uitgelegd hoe gemeenten kenbaar kunnen maken dat zij interesse hebben om deel te nemen aan het experiment.

Deelname aan het experiment staat los van het toestaan van een teeltlocatie in een gemeente. Aan het eind van deze paragraaf wordt uitgelegd welke rol de burgemeester heeft als een teler zich wil vestigen in zijn gemeente.

Welke lokale bevoegdheden hebben burgemeesters?

In de huidige gedoogsituatie bepalen burgemeesters samen met de gemeenteraad of er coffeeshops zijn toegestaan binnen hun gemeente. Dit verandert binnen het experiment niet. Burgemeesters zijn, net zoals nu, ook bevoegd om een aantal extra regels op te stellen voor de coffeeshops in hun gemeente. Hierdoor blijft het voor de burgemeester mogelijk om regels te stellen die passen bij de situatie in zijn gemeente. Deze regels moeten wel passen binnen de regels van het experiment. Het is trouwens niet zo dat de burgemeester per coffeshop verschillende regels mag maken.

In het besluit experiment gesloten coffeshopketen is beschreven over welke onderwerpen de burgemeester extra regels kan maken. Het gaat om:

- De locatie waar coffeshops zijn toegestaan;
- De maximaal toegestane handelsvoorraad;
- Het verbod om reclame te maken;
- Het voorkomen of verminderen van overlast;
- De openingstijden van coffeshops;
- De aanwezigheid van het personeel in een coffeshop;
- De inrichting van coffeshops, waaronder de beveiliging;
- De opleiding van het personeel;
- De toepassing van het ingezetenen criterium, als het gaat om gemeenten die geen grensgemeenten zijn (in de grensgemeenten geldt dit criterium altijd).

Over andere onderwerpen dan hierboven genoemd, kan de burgemeester geen extra regels stellen.

Zoals hierboven staat beschreven, kunnen burgemeesters extra regels maken over de maximaal toegestane handelsvoorraad. Uitgangspunt is dat coffeshops in deelnemende gemeenten een marge van één week handelsvoorraad mogen hebben. De burgemeester kan echter bepalen dat een lager maximum dan één weekvoorraad geldt. De burgemeester kan in de lokale regels aangeven op welke wijze hij de weekomzet vaststelt.

Ook staat hierboven beschreven dat de burgemeester extra regels kan stellen over de toepassing van het ingezetenen criterium. Dit geldt niet voor elke burgemeester. Voor grensgemeenten geldt dat zij het ingezetenen criterium toe moeten passen. Dit betekent dat het voor coffeshops in die gemeenten verboden is om aan personen die buiten Nederland wonen hennep te verkopen. Burgemeesters van gemeenten die geen grensgemeente zijn, mogen zelf bepalen of ze het ingezetenen criterium toepassen. Een grensgemeente is een gemeente die met de gemeentegrens aan de landsgrens met België of Duitsland ligt.

In een deelnemende gemeente doen alle coffeeshops mee

Zoals besproken in de voorgaande deel, moeten alle coffeeshops die zijn gevestigd in een deelnemende gemeente meedoen aan het experiment. Dit is belangrijk omdat het niet wenselijk is dat binnen een gemeente op verschillende manieren gehandhaafd wordt. Verschillende handhavingsregimes maken het houden van toezicht en het meten van effecten van het experiment moeilijker. Ook is het belangrijk dat het voor klanten duidelijk is of ze op kwaliteit gecontroleerde producten kopen. Verwarring moet voorkomen worden. Dit is makkelijker als alle coffeeshops in een gemeente meedoen aan het experiment.

Als een burgemeester te maken krijgt met een coffeeshop die zich niet houdt aan de regels van het experiment, kan de burgemeester maatregelen nemen. De burgemeester kan deze coffeeshop bijvoorbeeld voor een tijd sluiten. Dit kan alleen als een coffeeshop daadwerkelijk de regels heeft overtreden. Het sluiten van een coffeeshop die niet mee wil werken, kan dus niet voordat het experiment is gestart.

Hoe kunnen gemeenten hun interesse om deel te nemen kenbaar maken?

Indien een gemeente interesse heeft om deel te nemen aan het experiment, kan de burgemeester van deze gemeente dit per brief laten weten aan de Minister van Justitie en Veiligheid. De periode waarbinnen dit kan, wordt per brief aan de burgemeesters van alle gemeenten in Nederland gecommuniceerd. De informatie over dit tijdvak komt ook op de website van de rijksoverheid te staan.

Uit de gemeenten die binnen dit tijdvak hun interesse kenbaar hebben gemaakt, zullen maximaal 10 gemeenten worden geselecteerd. Dit selectieproces start na het aflopen van het tijdvak. De adviescommissie Experiment gesloten coffeeshopketen adviseert de ministers over de 6 tot 10 deelnemende gemeenten. Daarna besluiten de ministers welke gemeenten worden aangewezen. De commissie kan al gedurende de aanmeldperiode in gesprek gaan met gemeenten van wie de burgemeester de interesse kenbaar heeft gemaakt.

Wat is de rol van de burgemeester als een teler zich wil vestigen binnen zijn gemeente?

Een burgemeester kan te maken krijgen met een teler die zich wil vestigen in zijn gemeente. De vestiging van een teler in een gemeente staat los van deelname van de gemeente aan het experiment. Met andere woorden: een teler die wordt toegelaten tot het experiment, hoeft niet persé gevestigd te zijn in een gemeente die deelneemt aan het experiment en andersom geldt een gemeente met een aangewezen teler niet als deelnemende gemeente.

Iemand die hennep voor het experiment wil gaan telen moet hiervoor aangewezen worden door de ministers. Daarvoor dient de teler een aanvraag in bij de ministers. Deze aanvraagprocedure wordt hierna beschreven. Onderdeel van de aanvraagprocedure is een advies van de burgemeester. De ministers vragen de burgemeester van de gemeente waar een teler zich wil vestigen om advies. Dit advies van de burgemeester zal gaan over de eventuele gevolgen van een teeltlocatie voor de openbare orde of veiligheid in die gemeente. De ministers kunnen een aanvraag van een teler afwijzen als het advies van de burgemeester hier een goede reden voor geeft. Een advies van de burgemeester weegt zwaar mee in de beoordeling van de aanvraag van de teler.

Welke eisen gelden er voor de hennepteelt?

Er zijn maximaal tien telers die tijdens het experiment legaal hennep mogen produceren en verkopen. Deze telers krijgen daarvoor een vergunning van de ministers. Om een vergunning te kunnen krijgen, moet een aanvraag ingediend worden.

Hieronder wordt eerst uitgelegd hoe de aanvraagprocedure werkt. Daarna wordt uitgelegd welke regels er gelden voor telers die een vergunning hebben.

Wie komt er in aanmerking voor een vergunning?

Zowel een natuurlijk persoon als een rechtspersoon kan een aanvraag indienen. Een natuurlijk persoon moet als ingezetene staan ingeschreven in de basisregistratie personen. Daarnaast moet de onderneming van de natuurlijke persoon in Nederland zijn gevestigd. Een rechtspersoon moet ook in Nederland gevestigd zijn. Daarnaast moet de (beoogde) teeltlocatie altijd in Nederland liggen. Dit hoeft niet per sé in een deelnemende gemeente, zoals hiervoor omschreven, te zijn. Een rechtspersoon kan ook bestaan uit verschillende rechtspersonen of natuurlijke personen die samenwerken. Als niet aan deze eisen wordt voldaan, wordt de aanvraag afgewezen.

Hoe werkt de aanvraagprocedure?

De aanvraag van de vergunning moet via een aanvraagformulier worden ingediend. Dit formulier wordt online door de ministers beschikbaar gesteld. De ministers maken via de Staatscourant bekend vanaf wanneer en tot wanneer een aanvraag kan worden ingediend. Deze data zijn op dit moment nog niet bekend.

Bij de aanvraag moeten een aantal stukken ingeleverd worden. Het gaat daarbij om een Verklaring omtrent het gedrag (VOG), een ingevuld BIBOB-vragenformulier en een ondernemingsplan. De VOG aanvraag en het BIBOB-vragenformulier zullen door de ministers online beschikbaar worden gesteld.

In het ondernemingsplan moet de aanvrager gemotiveerd aangeven op welke wijze de productie van de hennep plaatsvindt en op welke manier de levering van de hennep aan coffeeshophouders zal plaatsvinden. Daarnaast moet de aanvrager in zijn ondernemingsplan aangeven hoeveel hennep en hoeveel variaties hennep² hij bij de start van het experiment verwacht te kunnen produceren.

In artikel 16 van het besluit wordt uitgebreid beschreven welke onderdelen in het ondernemingsplan omschreven moeten te worden. Het gaat daarbij onder andere om:

1. de inrichting van de teeltlocatie (inclusief plattegrond);
2. de wijze waarop het vervoer of de levering van de hennep plaatsvindt;
3. de ervaring en kennis van de aanvrager met betrekking tot de teelt van gewassen;
4. de mogelijke risico's van de bedrijfsvoering en de daaraan verbonden maatregelen;
5. de maatregelen die de teler zal treffen om te kunnen voldoen aan de kwaliteitseisen;
6. de wijze waarop de hennep wordt getest;
7. de wijze waarop de teler zal inspelen op de vraag van coffeeshops;
8. de wijze waarop de bedrijfsadministratie plaatsvindt;
9. het financieel plan.

2 Net zoals in de rest van dit document, geldt dat het niet alleen om hennep maar ook om hasjiesj gaat.

De ondernemingsplannen worden op inhoud en kwaliteit beoordeeld. Een aanvraag wordt onder meer afgewezen als de teler in het ondernemingsplan niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij in staat is om onder gecontroleerde omstandigheden hennep te telen. Een afwijzing vindt ook plaats als de teler niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij voor een representatief aanbod en een bestendige levering aan de coffeeshophouders kan zorgen.

Nadat de deelnemende gemeenten zijn aangewezen, kan een schatting worden gemaakt van de omvang van de hoeveelheid hennep die binnen de gesloten keten nodig is. Mede op basis daarvan zal worden bepaald welke productieomvang als criterium zal gelden bij de selectieprocedure van telers. Deze hoeveelheid wordt bekendgemaakt in een besluit. Telers dienen aannemelijk te maken dat zij deze hoeveelheid bij de start van het experiment kunnen produceren. Als een teler niet aannemelijk heeft gemaakt te kunnen zorgen voor tenminste tien variaties en de door de ministers bepaalde hoeveelheid hennep, dan wordt de aanvraag ook afgewezen.

Na de inhoudelijke en kwalitatieve beoordeling van de bedrijfsplannen, kunnen de ministers een loting toepassen voor de verdere selectie van telers. Dat kan gewenst zijn als er na de beoordeling van de bedrijfsplannen, meer dan tien aanvragen zijn die aan de genoemde eisen voldoen.

Nadat de aanvragen zijn beoordeeld en een eventuele loting heeft plaatsgevonden, zullen de aanvragers (die als winnaar uit de loting zijn gekomen) worden onderworpen aan een Bibob-toets. In deze screening wordt getoetst of er ernstig gevaar bestaat dat de aanwijzing als teler mogelijk wordt gebruikt om strafbare feiten te plegen of om financieel voordeel te krijgen. Niet alleen de aanvrager wordt onderzocht, maar ook de personen die direct of indirect leidinggeven, die direct of indirect zeggenschap uitoefenen en direct of indirect vermogen verschaffen³. Een Bibob-onderzoek gaat daarmee veel verder dan alleen een onderzoek naar de aanvrager. Bijvoorbeeld ook een geldschietster van de onderneming waarvoor een aanwijzing wordt aangevraagd, kan worden doorgelicht. Een aanvraag om aangewezen te worden als teler kan op basis van de Wet Bibob worden afgewezen.

Welke eisen gelden er voor de teeltlocatie?

Het is niet noodzakelijk dat de teler op het moment dat de aanvraag wordt ingediend, al een teeltlocatie heeft. Wel moet de teler bij de aanvraag aangeven op welke locatie hij van plan is te gaan telen. Een teler moet ook zijn nagegaan wat er komt kijken bij het starten van een teeltbedrijf op die locatie. Een teler moet hierbij in zijn achterhoofd houden dat er tevens lokale regels gelden of andere toestemmingen vereist kunnen zijn, zoals een omgevingsvergunning of een melding op grond van het Activiteitenbesluit. Het is in zijn eigen belang dat hij zich daarover op tijd laat informeren. Het is ook in het belang van de teler dat hij op tijd contact opneemt met de gemeente waar de beoogde locatie ligt (of met andere betrokken instanties). Dit moet de teler doen voordat hij een aanvraag indient. Dit is belangrijk omdat een burgemeester bij de beoordeling van een aanvraag door de ministers om advies wordt gevraagd. De ministers kunnen een ingediende aanvraag afwijzen als het advies van de burgemeester hier een goede reden voor geeft. Een advies van de burgemeester weegt zwaar mee in de beoordeling van de aanvraag.

³ Het gaat hierbij om direct of indirect leidinggeven, die direct of indirect zeggenschap uitoefenen en direct of indirect vermogen verschaffen zoals omschreven in de wet bibob.

Welke eisen gelden er tijdens het experiment voor het telen van hennep?

De telers zorgen ervoor dat er hennep wordt geproduceerd en dat deze wordt gecontroleerd op kwaliteit. Ook moeten de telers ervoor zorgen dat de coffeeshops in de deelnemende gemeenten worden bevoorraadt met deze hennep. Dit gebeurt allemaal in een gesloten keten. Dit is een bijzondere verantwoordelijkheid. Deze handelingen zijn buiten het experiment namelijk nog steeds strafbaar.

Eisen aan de beveiliging

De telers zijn verplicht om alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs nodig zijn om de teeltlocatie en de hennep te beveiligen. Het gaat daarbij om beveiliging gedurende het gehele productieproces - onder andere tijdens telen van hennep en tijdens het bewaren, verpakken en vervoeren van deze producten.

De teler is ook verantwoordelijk voor het vervoer van de hennep naar de coffeeshops. Dit vervoer moet worden uitgevoerd door een particulier geld- en waardetransportbedrijf met vergunning.

Eisen aan het personeel

Iemand mag pas aan de slag gaan bij een teler als diegene een VOG heeft. De teler moet deze VOG in zijn administratie opgenomen hebben.

Eisen aan de administratie

Telers moeten een sluitende administratie bijhouden. Een goede administratie is belangrijk voor de controle op de geslotenheid van de keten. Daarom ontwikkelen de ministers een systeem waarmee telers hun productie bij moeten houden. Telers moeten bijvoorbeeld alle hennep die geproduceerd wordt registreren, en alle hennep die geleverd wordt aan coffeeshops registreren. Op deze manier kan gecontroleerd worden of de voorraden kloppen en er alleen legale hennep in de keten aanwezig is en blijft.

Eisen aan de kwaliteit van de hennep

In het experiment mag er alleen hennep geleverd worden aan coffeeshops die gecontroleerd is op kwaliteit. De telers zijn verantwoordelijk voor deze kwaliteit van de hennep. Voor de volksgezondheid wordt van telers geëist dat de hennep vrij is van zware metalen, gewasbeschermingsmiddelen en aflatoxines. De maximale residulimieten worden bij ministeriële regeling vastgesteld. Er wordt geen maximum of minimum gesteld aan het gehalte werkzame stoffen (THC en CBD). De teler moet ervoor zorgen dat de hennep wordt getest door een laboratorium. Het laboratorium dient in het bezit te zijn van een ontheffing op grond van de Opiumwet.

Verpakking

De telers zijn verantwoordelijk voor de verpakking van de hennep. Aan deze verpakking worden eisen gesteld. Een aantal eisen zijn opgenomen in het besluit. Een aantal andere eisen wordt later uitgewerkt in een ministeriële regeling, zoals gezondheidswaarschuwingen die op de verpakkingen moeten staan. Zoals hierboven al is gezegd, worden er geen eisen gesteld aan het gehalte werkzame stoffen (THC en CBD) in de hennep. Deze gehalten dienen wel duidelijk op de verpakking te staan.

Toezicht op teelt

Het is de bedoeling dat de Inspectie van Justitie en Veiligheid (IJenV) de toezichthouder wordt op de geslotenheid van de coffeeshopketen. Om op een goede manier toezicht te kunnen houden op de geslotenheid van de coffeeshopketen is het belangrijk dat iedereen die toezicht houdt goed samenwerkt. De inspectie zal deze samenwerking coördineren. De Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) houdt toezicht op gewasbescherming en voedselveiligheid. Daarom is het idee om de kwaliteitscontrole van de geteelde hennep bij de NVWA te beleggen. Denk hierbij aan controles van de geproduceerde hennep op onjuist gebruik van bestrijdingsmiddelen en de aanwezigheid van andere ongewenste stoffen. Daarnaast zal de NVWA controleren of de informatie die de teler op de verpakking vermeldt – bijvoorbeeld de sterkte van hennep – overeenkomt met het eindproduct.

Opzet experiment: overgang naar en afbouw van experimenteer wet- en regelgeving

Het experiment bestaat uit vier fasen: de voorbereidingsfase, waaronder een overgangsfase, de experimenteerfase en de afbouwfase.

Vorbereidingsfase: minimaal één jaar

Zodra de wet in werking treedt, start de voorbereidingsfase. Bij de start van de voorbereidingsfase gelden voor coffeeshops in deelnemende gemeenten de Opiumwet en de huidige gedoogregels nog. Tijdens de voorbereidingsfase kunnen die coffeeshops met de aangewezen telers overleggen. De coffeeshops kunnen zo hun wensen aan de teler doorgeven, onderhandelen over de prijs en nagaan of de kwaliteit en kwantiteit van de hennep aan hun wensen voldoen.

In de voorbereidende fase van het experiment hebben gemeenten de kans om gemeentelijke verordeningen en beleidsregels aan te passen zodat ze overeenkomen met de regels van het experiment. Ook kunnen gemeenten in dat jaar voorbereidingen treffen voor het toezicht op de coffeeshops.

In de voorbereidingsfase start de aanvraagprocedure voor telers. De telers zullen in deze periode worden geselecteerd. Zodra de telers zijn aangewezen, kunnen zij starten met de productie van hennep. Daarbij moeten zij zich houden aan alle regels van het experiment.

Overgangsfase

Omdat voor coffeeshops een plotselinge overgang van de gedoogsituatie naar de experimenteerfase niet wenselijk is, is er een overgangsfase. Het is namelijk niet realistisch voor coffeeshops om het assortiment in één nacht te moeten vervangen. Daarnaast kan een overgangsfase ervoor zorgen dat klanten kunnen wennen aan het nieuwe aanbod.

Voor de coffeeshophouders gelden bepaalde eisen in deze fase onverkort (zoals verbod op overlast, verbod op alcohol) en bepaalde eisen gelden alleen ten aanzien van de hennep die afkomstig is van aangewezen telers (administratie, handelsvoorraad).

De overgangsfase zal starten zodra de ministers vaststellen dat de kwaliteit en diversiteit van de hennep voldoende is én wordt voldaan aan alle voorwaarden die belangrijk zijn voor een gesloten coffeeshopketen. De overgangsfase zal enkele weken duren.

Experimenteerfase: minimaal vier jaar - uiterlijk vijf en een half jaar

Tijdens de experimenteerfase geldt voor iedereen die deelneemt de regels van het experiment. De experimenteerfase duurt minimaal vier jaar. In deze periode vindt ook de evaluatie plaats. Als op basis van de uitkomsten van dit experiment wordt besloten dat de regels van het experiment voor het hele land gaan gelden en de wet daarop moet worden aangepast, kan het experiment met anderhalf jaar worden verlengd.

Afbouwfase: uiterlijk zes maanden

Een experiment heeft altijd een einde, daarom is een afbouwfase tevens onderdeel van de opzet van het experiment. De afbouwfase is bedoeld als overgang tussen het einde van het experiment en het opnieuw van toepassing worden van de huidige wet- en regelgeving (Opiumwet, gedoogbeleid). Deze fase moeten de deelnemende gemeenten, de coffeeshops en alle andere betrokken partijen de kans geven om op een redelijke wijze terug te keren naar de oude situatie. De telers moeten binnen de afbouwfase al hun hennep verkopen. Resterende hennep moet worden vernietigd. Voor de coffeeshops geldt dat zij in de afbouwfase zowel legale hennep als gedoogde hennep mogen verkopen.

Tijdens de afbouwfase gelden voor coffeeshophouders bepaalde eisen onverkort (zoals het verbod op overlast of de verkoop van alcohol) en bepaalde eisen gelden alleen ten aanzien van de hennep die afkomstig is van aangewezen telers (administratie, handelsvoorraad). Dit is vergelijkbaar met de situatie in de overgangsfase.

Dit is een een gezamenlijke uitgave van

Ministerie van Justitie en Veiligheid

**Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport**

www.rijksoverheid.nl

april 2019

Geachte raad en burgemeester,

Bij deze willen wij u laten weten dat de meerderheid van de Haarlemse coffeeshopexploitanten inziet dat er iets moet gebeuren aan het gedoogbeleid. De wijze waarop het wietexperiment nu is opgesteld kent voor de stad en ons als beoogde verkooppunten echter te veel risico's en onzekerheden. Wij zijn daarom geen voorstander van het experiment in de huidige vorm.

We gaan graag met u in gesprek over de voorwaarden die in onze ogen nodig zijn om het experiment succesvol te laten verlopen.

De overheid vraagt een flinke investering van ons ondernemers. Wij moeten een compleet nieuw aanbod aan onze klanten gaan aanbieden. Nog los van de vraag of het aanbod voldoende kwaliteit en variëteit heeft, hebben wij de tijd nodig om onze klanten te laten wennen aan dat nieuwe aanbod. Deze hebben namelijk hun bedenkingen bij de 'staatswiet'. Buitenlandse producten mogen bijvoorbeeld niet meer worden verkocht. En bepaalde specifieke soorten zullen (zeker in het begin) niet verkrijgbaar zijn. Een overgangsperiode van zes weken is te kort om te kunnen testen of de cannabisproducten die de gecertificeerde producenten gaan leveren voldoende aansluiten bij de vraag van onze klanten. Wij zouden op dit punt graag lokaal maatwerk zien, zodat we in gezamenlijk overleg kunnen bepalen wanneer we op een verantwoorde manier volledig kunnen overstappen op gereguleerde cannabisproducten. Een te abrupte overgang kan voor allerlei ongewenste situaties leiden, zoals toenemende overlast en criminaliteit door illegale straat- en thuishandel. Daar is niemand bij gebaat. Ook heeft dit onaanvaardbare gevolgen voor de volksgezondheid. Als het aanbod onvoldoende of de kwaliteit beneden peil is, of de prijs van de aangeboden producten boven de marktprijs ligt, dan wij moeten (deels) kunnen terugvallen op onze vertrouwde leveranciers totdat de gecertificeerde producenten hun zaken op orde hebben.

Het wietexperiment is er primair op gericht om te kijken of er een gesloten keten kan worden opgezet, van wietzaadje tot wietzakje. Daarnaast is een experiment natuurlijk een uitgelezen kans om een aantal andere zaken uit te proberen. Het overstappen naar een tabaksvrije consumptie van cannabis bijvoorbeeld (edibles, extracten, vaperen). Of het bevorderen van een gezonde manier van produceren, gebruik makend van organische (biologische) teeltmethoden. Wij zijn daarom van mening dat de teelt binnen het experiment 100% biologisch moet zijn. Dat heeft niet alleen positieve resultaten voor de volksgezondheid en het milieu, maar het helpt ons ook in het versterken van onze positie ten opzichte van de illegale markt.

Tenslotte zouden we graag meer duidelijkheid willen hebben over onze rechtspositie als ondernemer. Worden wij gedoogd tijdens het experiment of hebben we rechten als een normale ondernemer? En moeten we na het experiment weer terug naar de oude situatie (lees: gedoogde status)? Dat laatste is in onze ogen onwerkbaar. Om de continuïteit van onze bedrijven te kunnen waarborgen, zouden wij graag zicht hebben op ons toekomstperspectief, zodat wij een juiste afweging kunnen maken over de bedrijfsrisico's die we nemen. Daarbij zou het zeer helpen wanneer onze vergunningen overdraagbaar worden. Hiermee zouden de ondernemers die de risico's te groot achten hun vergunning

kunnen doorverkopen en kan het experiment van start gaan met gemotiveerde ondernemers die kansen zien in het nieuwe beleid.

Wij vragen u daarom om het gesprek met ons aan te gaan en Haarlem (nog) niet aan te melden totdat het experiment zodanig is aangepast dat het een realistische kans van slagen heeft.

Met vriendelijke groet,

Team Haarlemse Coffeeshopondernemers